

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leupoldu Nr. 44.

scrierile nefrancate nu se primescu decât numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ *Scrisori anonime* nu se publica. Articlii tradusi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesse lune 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Roman'i :

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia. Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 16/28 Noemvre 1874.

Marele scandalu electoralu s'au minatu. Ministrulu Szapáry, care esse de doue ori majoritatea camerei asta cestiune, cesse de buna voia ssiunei oatoru-va omeni de tagm'a Nu ne mirámu de duplicitatea dsalle, mirámu inse de majoritatea camerei putatiloru, cà nu se sfià a se desatã, desvotandu-se precum nu s'a inaplatu decâtu numai cu inconventulu de la diet'a d'in Sabiuu, prin mare Stapanii nu mai au cuventu faca arruncature majoritatii acelei te atátu de calumniata de dinsii, cà peccatulu camerei ung. trece preste inconveniente constitutionali.

Totodata constatámu cà in acestacita (!) era a constitutionalismului g. intre „interessantele nationalitati multumite“ — cum d'icu stapanii antio-magiari — esiste acum si mai teressant'a nationalitate magiara* a multumitiloru boieri d'in Transilv. nea cu firma separativistica, proclata in pronunciamente, in contr'a caru-a guvernulu n'au luatu mesuru. Nu, intru cà pronunciamentalistii nu sunt mani, si atát'a e de ajunsu. Stapanii nu dice, cà au fostu unu „humbug“ nea cu connivent'a guvernului spre a bate jocu de poporu in genere.

Ceea ce ne supera este conduit'a putatiloru d'in centrulu stangei, cari au paditu neci macaru decorulu d'a absentá de la votare, precum au putu capulu si unii corifei ai partitei, adu esemplu de imitatu prin absente, ci s'au redicatu si ei cu drept'a avertita a strigá batendu-si peptulu calosi Marlea ta!“ — Sè li fia bine, Romanulu tiene minte, tienèru inse si bietii magiario-secui, deoia de dreptulu elect. numai de agulu boieriloru pururea impilatori.

Assemene incualificabile fu procedur'a guvernului si a majoritatii camerei in cestiunea de limba (§. 7. leg. tar.) primindu si aci modificatiunea vetemarea legii de nation. — Filipsele ce D. Col. Tisz'a tienè aristotiei ruginite, infruntandu-o cà nu se sè fia magiara, dupa ce nu pote sè liberale, — produssera surridere caastica d'in partea respectiviloru. ndalistii Kemenesci pareau a-i d'ice a schi tu cu liberalitatea ta, dar noi vededimu prin egoismulu nostru nu mai boierescu, ci si specificu magiara, cà scimu prea bine ceea ce facemu.“ altmintrea infruntarile Dlui C. Tisza adducu a minte de dicatorea nemtie- „Wasch' mir den Pelz, aber mach' nicht nass.“ — D. Tisza dede curi- aplicatiune principiiloru salle de au liberale si constit. dicandu cà nu te primì modificatiunile, dar cà nu le ai combate. Adica „video meliora, proboque, deteriora sequor.“

Ese de observatu cà d'intre de- tatiu nationalitatiloru, serbii absen-

tau toti, éra d'intre romani abia câtiva erau presenti, acesti-a inca, vediedu cà „iacta est alea“ redicaru numai doi insi cuventulu, nu pentru a luptá cu speranti'a succesului, ci numai pentru a face ore cari observatiuni. Babesiu rostì câte-va cuvinte cu destulla justetia si moderatiune, assemene Besanu, arretandu cà situatiunea sprigintoriloru guvernului si a amici loru idee de statu devine imposibile prin procedur'a ce se urmeza. — Ratiunea pucinu pote la magiari, numai timpulu i va invetiá minte.

Alta calamitate pentru romai, este, respingerea alegerei congressului bes. gr. or. de Sabiuu, care pre candu scriemu ecestea, este fapta implinita, cà-ci asta-di se va cetì in sied. congres. rescriptulu domnitorului, prin care se annuncia respingerea si se invita congresulu a purcede la noua alegere. Dupa celle petrecute, amintite in acestu diuarriu, rezultatulu nu ne suprinde, ne dore inse, pentrucà lovitur'a provine de la romani si acesta pote avé funeste urmári pentru tener'a constitutiune a besericei gr. or. r. Nu suntemu preocupati pentru persone ci singuru numai pentru cauza si din acestu punctu numimu noi deplorabila purcederea uneltitoria, d'in care au resultatulu affruntulu datu majoritatii congressului. Assemene casuri precedinti sunt purure de reu auguriu, Fia, cà sè nu se repetiesca!

A venturá causele deplorabilei intemplari, ar' fi a desvell miser'a d'intre noi. Totu ce potemu consiliá fratiloru nostri adunati in congressu este, a nu da locu patimeloru, ci a se conduce numai si numai de interessele celle mari alle beserice si natiunei. Au in sinulu loru unu barbatu, care li pote da destulla garantia, cà va scì plinì cuscumpetate inalt'a missiune si care merita a i-se da deplina incredere si la demnitatea cu cercu mai mare de activitate decâtu cellu ce l'are actualminte.

Lupa atâte relle, impartesimu placut'a scoire despre inaugurarea statuei marelui Domnu rom. Mihaiu Eroulu. — La acesta serbatore natiunale a fratiloru nostri d'in Roman'a libera am assistatu si noi in spiritu si sentieminte si au trebuitu sè assiste romanimea intrega, insufletindu-ne cu totii de ideea cea mare, ce acestu gigante allu Romanismului avusse si anim'a si vointi'a de ferru a o incorporá, a o realisá, lassandu urmatoriloru sublimulu esemplu de imitatu si de essecutatu in modu durabile, „Unirea Romaniloru.“ — Sicarii uccissera hotiesce pre marele domnitoriu numai pentru acesta mare idea. Ellu vieza inse si ideea lui in inimele toturoru Rloru.

Inauguratiunea Statuei lui Michaiu Eroulu.

Érá o dí frumosa si splendida d'fu'a de eri, 8. Novembre, d'fu'a inaugurarei statuei ce capital'a Romaniei a ridicatu eroului romanu Michaiu Viteazulu.

Ceriuulu pareá cà se intiellesesse cu inimele celloru serbatoriti in asta solemnitate, spre a face cá acésta dí numai acésta dí, se fie o adeverata dí de primavéra. Unu sore luminos si caldu inunídá cu radielle salle intins'a piatia si gradin'a in midiloculu carei-a se afla monumentulu, si faceá si mai incantatoru tabloulu a miiloru de omeni, a arcuriloru de triumfu si a stindardeloru, cari occupau tota piati'a, palatiulu Universitatii si Bulevardulu pana la beser. Sarindariu.

La 10 ore si jumetate diminéti'a s'a celebratu servitiulu divinuu, in biserice'a Sarindaru, in onorea si memori'a Eroului a carui-a gloria o consacrá acum si bronzulu. MM. LL. Domnulu si Domn'a au ajunsu la beserica la or'a fixa, si au assistatu la servitiulu divinuu, impreuna cu ministrii, cu presiedintele Adunarei legiuitorie, cu mai multi senatori si deputati, cu consiliulu municipale, cu tota cas'a Domnésca civila si militare, si cu summa de alti demnitari civili si militari.

La acestu serviciu divinuu am avutu fericirea de a vedé oficiandu pe P. S. S. Parintele Mitropolitulu allu Moldaviei si Sucevei. Primatulu nostru érá retinutu in casa de bola. Érá duiosu si forte simtitoru pentru toti cei ce iubescu marimea prin unire a patriei romane, de a vedé pre capulu bisericei Moldaviei, incongiuratu de mai multi archierei, oficiandu si aridicandu rugaciuni pentru eroului Romaniei de dincoce de Milcovu, si apoi assistandu in faci'a statuei, impreuna cu mai multi santi Parinti Episcopi de dincolo si dincoce de Milcovu, spre a da insi-si omagie lumesci acestei glorie nationale!

Dupa terminarea serviciului divinuu, Mariela Loru, si toti cei ce i incongiurau, au plecatu in processiune, de la biserica pana la Monumentu.

Aspectulu ce presintá stradele si bulevardulu ce duce la monumentu, érá adeveratu feericu. Miile de omeni ce occupau stradele, ferestrele, piati'a Universitatii, pana si acoperisiele caseloru, érá greu de calculatu. Marele otelu allu Bulevardului érá decoratu cu covore si ferestrele salle ocupate, de susu pana josu, de o multime eleganta.

Cortegiulu domnescu fu salutatulu cu sunetulu trambitiloru indatu ce intrá pre bulevardulu sub primulu arcu de triumfu, unde se affá in ghirlande verdi liter'a „M.“

De la biserica, pana la monumentu, stau insirate, in mare tñnuta, tote trupele diferiteloru arme alle garnisonei din Bucuresci. Musicele militare stau la perronulu intrarei cellei mari a Universitatii, tocmai in faci'a Monumentulu.

Ferestrele maretului palatiu allu Universitatii erau ocupate de personele celle mai alesse, si elementulu femeescu dominá prin eleganta si frumusetia. Galeriele balconeloru de la intrarea principala erau totu atatu de ocupate. Mai toti membrii corpului diplomaticu strainu se aflau in aceste galerie, impreuna cu domnele loru.

Rare-ori unu spectaclu mai pitorescu readuceá nisce suveniru istorice atátu de mari!

MMLL. fura intemperate, in apropiare de monumentu, de Primariulu capitalei si de consiliulu comunale.

Domnitorulu si Domn'a se suira pre estrad'a ce incongiurá monumen-

tulu, si luara locu pre o tribuna la drept'a statuei. Ministrii stau la stang'a Domnitorului; la drept'a Domnei se aflau damele de onore. Consiliulu comunálu érá in facia. Totu restulu estradei érá ocupatu de invitatii oficiali. Éra poporulu capitalei, in numeru de mii, occupá totu spatiulu ce ostirea lasá liberu.

D. colonelu Manu, primarulu Capitalei, fu la inaltimea missiunei salle si scih a electrisá prin cuventulu ce pronuncia pre toti câtì potura a-lu audi. D-lui luá locu in faci'a Domnitorului. si, cu o voce vibranta si firma, ceti urmatorulu cuventu :

Maria's Ta,

Pentru antái'a ora ni este datu asta-di de a serhá in Capital'a Romaniei inaugurarea unui monumentu, redicatu in memori'a gloriei nostre nationale si d'a vedé astu-felu implinite voturile pie alle mai multoru generatiuni.

Déca din atâtea greutati alle timpiloru n'am potutu pana acum sè damu fiintia dorintiloru si aspiratiuniloru nostre, Romanii n'au uitatu unu singuru momentu numele acelloru-a, cari au ilustratu si au inaltiatu tierr'a loru, pastrandu-le cu totii doiosa si mandra amintire.

In lips'a marmurei si a bronzului ei le-au ridicatu in adanculu inimei loru, unu altariu neperitoru, unde reconoscinti'a si admiratiunea au intretinutu d'a pururea viua, flaccar'a patriotismului.

In acceptarea dilleloru mai bune ei n'au incetatulu de a crede, cà poporulu, care scie a onorá gloriele trecutulu sèu, este acellu-a care invetia mai lesne a le imitá.

Orasiulu Bucuresci, interprete fidelu allu sentiminteloru tierroi intregu, inaltiandu statu'a unui-a din cei mai mari Domni ai Romaniloru, se felicita, cà a potutu dinsulu pune cea d'antaiu petra a acellui cultu nationale.

Capital'a Romaniei se falosce cu o legitima mandria, cà a consacratu acestu monumentu acellui erou, care nu apartine numai tierrei salle, ci intregului poporu romanescu, si care din mahirile Dunarei, peste verturile Carpatiloru, pana in apele Tisei, a portatu cu vitegia steagurile romane.

Desvellindu priviriloru toturoru acésta imagine grandiosa, care a insuñatu terróre inimiciloru tierroi, n'avemu trebuinta sè spunemu a cui este. La singur'a amintire a numeloru inscriisse pre marmur'a acestui monumentu: Giurgiu, Putineiu, Hersiova, Calugareni, Nicopole, Sabliu tota tierr'a se inchina la numele lui Michaiu-Vitezulu.

Inaltiandu-ne ochii spre dinsulu, care din noi nu se simte readussu cu sufletulu in acea epoca maretia, candu viersulu seu, chiamandu-ne la independentia si gloria redescapta in noi vechi'a barbatia, si candu ostile romane, resarindu ca prin farmecu din tote anghiurile territorului, tineau peptu la tote fruntarielle, risipiau hordele inimice, sperau cu o mana de omeni Termopilele romane contra valuriloru cotropitoriloru, treceau de preste Dunare preste Carpati si incingeau fruntea eroului cu laurii victoriei si cu o intreita corona! Care din noi n'a trasaritu pana in adanculu seu, ascultandu narratiunea fapteloru epice alle ilustrului Capitanu, desceptandu admiratiunea si respectulu toturoruj contimporaniloru si respandindu atái'a stralucire asupr'a gintei Romanesci!

Si asta-di dupa trei secle aproape implinite, care inima nu se simte sdrobita inca de dorere, cugetandu cu groza la cumplit'a

ursita a celui mai gloriosu dintre Domni, pre care nici inimi, nici nenorocirea nu-lu potusse abate, si care parasitu unu momentu de fortun'a armelor, oppunea sortei o taria neinvinosa si se redica mai superbu si mai puternicu; dara pre care l'a doboritu lovitur'a marsiava a tradarii.

Aceste sentiminte, Maria Ta, totdeauna a viue in inimele nostre, castiga noua consecratiune prin serbarea de adi. Presenti'a M. Talle si a M. Salle Domnei, dandu aceste sorbari o solemnitate mai mare, ni este in acellu-a-si timpu noua doveda, ca M. Ta le impartasiesci de o potriua cu toti Romanii.

Amintirile trecutului sunt legaturile cele mai puternice ce ne unescu cu patri'a.

Tierr'a s'a semtitu ferice d'a poté evoca asemene suveniru eroice, candu a oferitu coron'a lui Michaiu-Viteazulu si a lui Stefanu cellu mare, unui Principe dintr'o familia, in care eroismulu este o traditiune si unu patrimoni stramosiescu. Uniti in aceea-si cugatare, ea incongiura pre Alesulu ei cu iubire si devotamentu, si deca, — de ceea ce Dumnedieu se pazésca, — or'a pericolului ar suna éra-si vomu, reveni cu totii in faci'a acestui monumentu, si suptu inspiratiunea faptelor gloriose, a caroru amintire Ellu destépta, natiunea intréga, se va aduna cu incredere si barbatia in giurulu Domnului tierrei.

Alaturi cu numele Buzesciloru, alle lui Calonfirescu, Banu Mant'a si Mihalcea, vomu sapá ael alte nume si mai scumpe si Romani'a va dovedi ca este inca tierr'a lui Michaiu Viteazulu.

Sé traiesci Maria Ta! Sé traiesca M. Sa Domn'a! Sé traiesca Romani'a!

A interpretá acestu cuventu, a descrie mai allessu impressiunea ce ellu a produsu, ar' fi imposibile, ar' fi a slabi adeveratulu effectu. Sunt lucruri cari se simtu numai, éra nu se pot descrie. Acestu effectu a avutu fericierea d. G. Manu a produce prin memorabilulu seu cuventu, care, de-si este curatu istoricu, inse efectele sentiminteloru ce ellu produsse nu potu fi de cátu presente.

Si mai greu inse ni-ar' fi a descrie entusiasmulu, emotiunea, electricitatea produsca prin respunsulu ce Suveranulu nostru a facutu la acestu cuventu. Peccatu ca nu l'au potutu audí de cátu cei

ce erau aprópe de monumentu! De ce mandria nationala ar' fi vibratu inimele a miiloru de poporu ce éra inaintea monumentului, déca toti ar' fi potutu audí, nu numai cuvintele ce Domnitorulu a pronuniatu, déra vocea, semtrea, vigórea si convictiunea cu cari elle au fostu pronuniate!

Ecce inse aceste cuvinte memorabile, si cari au sé se sape adancu i inimele toturoru Romaniloru :

„Sunt fericitu ca sub domni'a mea s'a radica statu'a lui Mihaiu Viteazulu, care ni adduce aminte época cea mai glorioasa din istori'a nostra, época in care acestu mare Domnu romanu a avutu fericierea de a lupta pentru aperiarea si autonomi'a Tierrei. Ellu, impreuna cu Mircea si cu Stefanu cellu Mare, a pusu temelja acestui spiritu ostasiescu, care insuffla asta-di armat'a nostra, si care afa unu resunetu in natiunea intréga. Inaugurandu acum acésta statu'a, sunt siguru ca timpulu de barbatia n'a trecut si ca in momentulu de periculu Romani'a se va scolá ca unu singuru omu spre a implini ca in trecutulu detori'a sa. Dece Dumnedieu ca in acellu momentu se potu respunde si eu acceptariloru Tierrei, si se potu sapá in inim'a generatiuniloru viitorie recunoscentia cátra aperiarii mosiei romanesce.

„Cadia acum velulu care accopere acésta statu'a, si remaa incredintiatu Capitalei monumentulu lui Michaiu Viteazulu.“

Candu aceste cuvinte fura pronuniate, unu mecanismu bine combinatu facu sé cadia de o-data tota panz'a care acoperiá statu'a.

A descrie strigatele de bucuria, si applausele assistentiloru, a immensei multimi ce impleá bulevardulu, piati'a si stradele, ar' fi imposibilu. De mai multe ori, pre candu M. Sa pronunciá cuventulu seu, cu o voce juna si vibranta, assistentii se incercau a aplaudá. Dar' respectulu ce le impuneá oficialitatea ceremoniei, impedeá acésta exploziune a inimei loru. Candu inse velulu cadiu, atunci ori-ce obstacolu disparu; entusiasmulu generalu nu mai gasi nici o margine: strigarile accoperira celle d'in urma cuvinte alle Domnitorului!...

Adaugeti apoi si fanfarele victoriose a patru musice, cari incepura in-

data innulu nationalu, precum si salvele artileriei de la dealulu Spirei, totu in acellu momentu, si lesne si-pote cineva da sama de frumuseti'a salutului cu cari Capital'a primi ivirea in midiu-localu ei a imaginei in bronzu a Eroului seu iubitu!

Musicele continuau a intona imnele nationale. Tote trupele deflára.

Astu-felu, dupa trei secle Michaiu-Voda cellu Viteazu, vedu cu ochii sei de bronzu, defilandu inaintea sa acésta-si ostasi romani, pre cari ellu i-a dussu atátu de desu pre campulu gloriei!...

Candu velulu Statuei fu cadutu, Suveranulu nostru trebu sé dea o visita mai intima gloriosului seu predecessoru. Se pre amblá dara, cu Domn'a impregiurulu statuei, contemplá statu'a mai de aproape, si ceti inscriptiunile si numele mariloru capitani scriesse pre soculu si basea monumentului.

In partea fetiei principale a socului se afla sculptate in marmura acéste cuvinte :

MHAILU VOIVODU QUELLU VITAEZU
DOMNU ALLU TIERREI ROMANESCI SI ALLU MOLDOVEI

DOMNESCU LOCU-TIITORU SI
CAPITANU GENERALU IN PRINCIPATELE AR-DEALULUI LA 1593-1601.

Apoi pre o parte a socului lateral se afla urmatorele inscriptiuni :

GIURGIU	MDXCIV CALUGARENI	MDXCV
CET. DEFLOCCI	MDXCV TERGOVISCE	MDXCVI
RUSCIUCU	MDXCIV C. S. GEORGIU	MDXCVI
DORSTORU	MDXCV GURGUITI	MDXCIX
SERPATESCI	MDXCIV NICOPOLE	MDXCIX
PUTINEU	MDXCIV CHISELETU	MDXCIX
STANESCU	MDXCIV VIDINU	MDXCVI
HERSIOVA	MDXCV SABIU	MDXCIX
TURTUCAIA	MDXCIX ALBA-JULIA	MDXCIX
BRAILA	MDXDV SUCEVA	MDC
NICOPOLE	MDXCVIII HOTINU	MDC
	GOROSLAVU	MDC

Era pre partea socului despre resaritu se afla inscriesse acéste uune:

BANU MHALCEA	MARZEA CEL MARE
RADU BUZESCU	POPASTOICA FARCAS.
STROE BUZESCU	ALBERT KIRALY
PREDA BUZESCU	BABA NOVACU
RADU CALONFIRESCU	CAPITANU COCE
BANU MANTA	MARZEA CELLU MICU
BANU UDREA	CAPITANU VELISCU
VORNICU DUMITRU	GEORGIU RATHU
STEFANU RASVANU	LECA AGA

FOISIOR'A.

ODA

STATUEI LUI MHAILU EROULU.

I.

Marire, adorare, ingonunchiare, tie Gigantu din alte timpuri, fruntasu intre Eroii!

Mihaiu! frate de arme cu dalb'a vitegie, Ospe de bronzu scumpu noue, sositu é' printre noi!

Pre 'ntinsulu tierroi asta-di e splendida serbare;

Copiii se simtu omeni, betrani 'ntinerescu; Chiaru tiern'a d'in morminte s'anima si trăsare,

Si umbre inarmate prin aeru se 'ntrunescu. Adi noi, Romani, cu totii petrungi de o noua vietia,

Umbriti de allu teu nume fericiu, legendariu Cu-o falnica uimire stámu, te privimu in facia

Cá-ci tronulu teu prin secolu a devenitu altariu;

Si Vulturulu cu sboru-i din ceruri te 'ncununa

Tintindu ochii in zare l'Apusu, la Resaritu; Si codrii, antici martori de glori'a strabuna, Se misca 'n sgomotu mare de fremotu otielitu.

— „Ce este 'n Romani'a? Ce viforu o pe-trunde?“

Intreba pre Danubiu, Balcanulu spariatu. — „Sunt Pascele romane! Bucciculu i respunde.

„Privesce! „Mihaiu Bravulu“ in bronzu a re 'nviatu!“

II.

O dar, asiá-e cu dreptulu; Sé te revedia éra Si muntele, si codrulu si Vulturulu din ellu Mihaiu, Mihaiu tu care avut'ai pentru tierra O inima de auru si braciulu de otielu.

Asiá este cu dreptulu! sé reapari in lume Superbu, maretu, resboinicu, callare pre unu zmeu,

Avendu de scutu prestigiulu carescului teu nume

Si capu, si peptu si umeri de bronzu ca gandul teu.

O! mare Domnu! pre timpulu de fapte colossale

Candu te luptai, la ventulu produsu de spad'a ta

Nimic' nu sta 'n piciore, nimic' nu resistá Cá-ci ea cantariá 'n pumnu-ti cátu sort'a tierrei tale.

Si toti cari 'n orbire calcau tierr'a romana Ca spice secerate cadeau pre campulu ei;

Chiaru mortea, mortea cruda scapá cos'a-i din mana

Sub fulgerulu terribilu essitu din ochii tei!

III.

Ferica splendóre de Vulturulu domnitoru! Atátu aventu ti-dasse allu Patriei amoru,

Si glori'a te puse l'atát'a inaltíme

Cá n'aveai tu d'asupra-ti si alature pre nime!...

Sigmondu Batoru Maghiarulu a fostu unu mare Duce

Ce nu 'ncepeá in lume de tine, si aprinsu Ellu vru sé te eclipse, vru tierr'a a-ti redu-

Tu ai suflatu pre dinsulu si 'n clipa tu lai stinsu.

Muradu érá puternicu! Sangiaculu lui Muradu

Latiá o negra umbra pre lumea spaimen-tata,

Ér' tu díceai, in facia cu furia-i turbata;

„Muradu se crede-unu cedru si nu-o de cátu unu bradu!“

Mehmetu érá terribilu cá unu torrentu de sange

Pornitu cá se innece crestini pamenteni!.. Cine cutezá, cine visá de allu infrange?...

Tu l'ai seccatu in codrii de la Calugareni; Cá-ci fost'ai dintre omeni cu semne suverano

Ce moru in aperiarea poporeloru sermane, Si sceptrulu luá grabnicu in man'a-ti de monarcu

Candu form'a unui palosiu, candu form'a unui arcu.

IV.

Precum Archipastorulu ce porta daruri sánte, Portai mosi'a 'ntreaga in inim'ati ferbinte

Si-avendu lang'allu teu umeru poporulu viu si tare

In patru parti a lumei strigai in gur'a mare: „Voi Turci, Tatari si Unguri, unelte alle prédaroi,

„Romanulu o cá stanc'a in valurile marei. „Veniti cu falc'a'n ceruri!... Pre-acestu viteazu pamentu

„Nu tremura nici fuge de cátu páisusiu'n ventu.

„La noi, betranu, muiere, barbatu copilu de itia,

„Nepesatori de morte, au inim'a de critia.

„Sunt copti de tineri inca l'allu vitegiei sore

„Si sunt deprinsi sé mora pe dusmanulu ce more.

„Ei sciu sé cante 'n facia é' nici o data 'n urma,

Astu-felu Monumentulu lui Michaiu Viteazulu, va essiste secle intre noi spre a marturisi glori'a unu mare Domnu romanu si a servi de esemplu generatiuniloru fiitorie! (d. „Pressa.“)

Austria.

(r.) Au trecutulu tempurile, cand regii si principii se mai nadusiau pompa, má! érá pre aici sé stee pre susu de Ddiu; au trecutulu dílle candu sorele cellu destinatulu pentru to scaldá in valurile salle numai palatii domnesce si curtile nemesiesce si cantu numai cei cu privilegiulu nascerii av dreptulu sé respire ossigeniulu; Ddiu poporeloru scarbitu de atát'a nedreptat a iupilatoriloru facu sé invia libertat la an. 1789 si cu voce detunatoria au ciá vietia pentru totu genulu omenesc spargundu astu-felu murii obscuratismului.

Acesta di fatala pentru castrele privilegiate dar' salutaria pentru omeniu o potemu assemená cu acea radia majestosa de primavera, care topeste goru iernei si imbraca pamentulu cu vesmentu serbatorescu.

Poporale, menite sé traga in jug alaturea cu vit'a cea de munca, se deceptara d'in letargia si electricitate profumulu libertatii presimtiri, cá elle au dreptulu sé guste d'in daru ceresci, asiá dar' la lucru! micu si má „pentru sine insu-si si pentru salutare publice!“; acésta érá parol'a dílle, acésta spiritulu celloru condamnati pre candu se incepú seclulu nostru.

Pre cumu dispere ceti'a nopti candu auror'a cea maestosa bate la portile orientului; chiaru asiá se cutremura atunci d'in temelie si tronurile ce peccatose alle tiraniloru si incepura se cufundá in oceanurile peccatelor de care erau incongiurate. Libertatea cuceritu pre di ce merge totu mai mult terrenu, si nu e departe díu'a, in car va poté dice ca a triumfatu. Lupt'a de curge cu furia nespusa; acumu in sub una forma noua, de ora ce tronuri sunt imbraccate iu ment'a cea falsa a bertatii, si pre unele locuri s'a si in-putu a se negociá despre pace, carea n pote de locu sé domnesca pre lang intrige.

„Si 'n ochii loru o oste nu e de cátu o tur-

„Priviti! in allu loru sufletu nu este nici

„Nici o rusine nu e pre fruntea loru sapá

„In ei, pe ei luceste de-o viaa stralucire

„Si inima, si arma, si frunte, si gandire

Apoi lassandu-ti ochii sé sbore cu ma

Pre bravii tei tovarasi, Vultani din Rom

Díceai: „Tierr'a e muma dulce, copiii m

„Ferice care more luptandu pre sinulu

„Diu tiern'a lui voru creace odore vitegie

„Stegiari cu lemnu de arce si ghioage m

manesci!“

V.

Augustu erou! a carui memoria augusta

Trecut'a preste secolu cu margine angustu

Si s'a inscrissu in radie pre fruntea omen

Afara din domeniulu uitarei si-a perirei

Precum odnióra pre toti electricai

Cu viersulu si ochirea-ti de angeru,

Privescu mpregiuru-ti cum vine 'ntreaga

Cum vine sé admire in tine salvatorulu.

Vedi cum tierr'a ferice de-a essiatá pre lu

Se simte 'neoronata cu falniculu teu num

Mihaiu devina éra-si sub cerulu stramosie

Echoula prea puternicu de viersu Dum

diescu,

Si-aprindo er' scantei'a de-antica vitege

In noi care adducemu ingonunchiare

Gigantu din alte timpuri, fruntasu int

Jroi,

Ospe de bronzu, scumpu noue sositu é' pri

tr noi!

Deca cine-va vre să vedea unu simplu nai viu între libertate și despotism, aunci să-și îndrepteze privirea la nefericită monarhia austro-germană. „Felix Austria nube“ a format o societate, unu stat „Austria“, și a năpădit prin câte metamorfoze încercate cându sa infintiat; până-și di ica n'au avutu momentu fericitu; nececă a potutu avé si nece că se presupune asiă ce-va, si se vedemu ce?

Preumu in natura numai corpure apue d'in elemente omogene armonizate și se sustienu inprumutatu, chiaru in-flu pote să armonizeze și să proveze binele comunu numai una societate — unu stat compus d'in elemente omogene. Monarhia austro-germană compusa d'in elemente forte eterogene; tote acestea si-urmarescu mai multu interesele lor proprie, care argeza forte de olalta, seau de si nu intru tote, au inse nesce insusiri proprie, cari se potu uní numai cu natura cutărui elementu, si aceste provifiresce d'in situatiunea geografica d'in alte impregiurări vitali. Deca delatură odata aceste piecede, Austria ar' poté dice că are serbatoare.

Dar' de la începutulu veacului trecut, de candu populara subjugate ce libertatea și drepturile competente, Austria a devenitu unu teatru de lupte care continue; despotismulu nu s'ar taturu de pre orizontele ei, ellu gras și asta-di și inca in una mesura, a contradice diametralmente scopu societății adeca allu monarhiei și scopulu omenimei. Despotismulu mediatu, că dupa calapodulu cellu veni nu mai merge; ide' libertății, egalității și dreptății i-au moiatu de totu erile; morte inse nu-si voiesce, deci vie să misice și iadulu, numai că mai pota resuflă.

Vediuramu, cumu dupa an. 1848. monarhia eră sub sistemulu abilitisticu; populara se scolara că unu asupr'a Germanilor și in scurtu pu ruinara absolutismulu; elle ce egala indreptatire, dar indesiertu; ruinele absolutismulu se nascu unu emu multu mai fatalu pentru biet'a monarhia, adeca „dualismulu“, carele prioru nemicesce scopulu statulu. — Monarhia se despartiesce in doua. Simulu in principiu ar' fi recomandatu, că-ce si in natura aflamu, cumu sori formeza unu sistem; mass'a storu-a inse, prin urmare si poterea e multu mai mare de câtu că celle te corpuri, ce i-insociescu, se le pota turbă centrulu de gravitatiune; dualismulu inse e multu mai inferioru, debilulu, de câtu se pota forma unu re sistem, că-ce elementele celle te sunt aproape de doua ori mai forte, câtu celle doua, care voru se fortieze ar'a. Ecuilibriulu deci nu pote esse; centrulu de gravitatiune trebuie se conturbe in totu momentulu, de apoi intregu sistemulu, intrega mochi'a trebuie să se prepedesca. Acéle lege a naturi si nu se pote remá sub nece una impregiurare. Mochi'a dar' va trebui să se desfaca si sentele ei să se alipesca de alte sime, cu care sunt mai omogene; la ta ne indreptatiescu celle de susu principulu de nationalitate, a carui pura nece odata nu a falfaitu mai altu că in timpulu de facia.

Austria neci candu n'au avutu crancene lupte interne cá acumu inceputulu veacului civilizatiunei statu tote populara contra Germanu; Magiarii inse, au paresitu cu mediantia castrele, ma atát'a nu e de msu, ei devenira mai aprigi comanti ai despotismulu, de câtu insi-si se-lu confessara. Impregiurarea ast'a aru a revoltatu mai multu pre celle te elemente alle monarhiei, si ast'a de agiunsu cá se cutropesca tota monarhia.

Să cercamu inse deca reulu e atá-

tu de mare și deca nu se pote aflá ver unu modus vivendi?

Să d'icemu, că dualismulu se prepedesce și din ruinele lui se nasce altu „ismu“, de esemplu „trialismu.“ Aici numai de câtu s'ar crucisiá in câtu-va atátu planurile neamtiului, câtu si alle ungurului; intrig'a si-ar scote de locu nasulu, si unulu s'au altulu ar' incepe de ouu a recruta din elementele celle alalte nemultumite si astu-felu inarmandu-se ar' provocá acellu-si periclu pentru monarhia, care l'amu arretatu mai susu. Cutediamu inse a afirmá, că prin acestu sistem Austria ar' passí inca mai rapede spre perire.

Din acestu casu fatalu ni-se ivesce acellu modus vivendi, dupa carele intrebaramu mai susu. De ce se nu fia de odata satisfacute tote elementele, tote popórale monarhiei? De ce se nu-i fia assecuratu fia carui poporu dereptulu său, pre bas'a carui-a se-si pota desvoltá liberu poterile spirituale, si astu-modu să contribuiesca totu cetatienu la subsistenti'a statulu din unu principiu mai innaltu? Deca se cere de la fia care populu servitiu egal pentru sustienerea monarhiei, de ce se nu guste fia carele era-si egal din bunetătile ce le produce unu stat? Acést'a e ecuitabilu, că-ce in natura o vedemu applicata pre totu loculu. Acést'a a voitu-o marele patriotu allu Austriei contele Hohenwarth candu i-s'a datu in mani destinele monarhiei; dar' despotismulu nu i-a mirositu de locu, de aceea se scolara dusimani nenumarati asupr'a marelui omu de stat si nu se alinara pana nu-lu allungara de la potere.

Ori ce se fia, ori cumu se se metamorfozeze despotismulu, essistenti'a Austriei e conditionata numai de la principiele lui Hohenwarth adeca de la sistemulu federalisticu, de ora-ce numai candu tote poterile civiloru voru lucrá pentru unulu si acellu-a si scopu mai sublimu, numai atunci e de acceptatu unu resultatu splendidu. Dar' precátu timpulu numai Germanii si Magiarii se voru bucurá de beneficiile statulu, pana atunci monarhia nu va avé nece unu momentu fericitu, c' continuu va tremurá că adi mane unu elementu s'eu altulu o va paresi si atunci e totulu prepeditu.

Epilogu

la festivitatea universitatii d'in Zagrabia.

Memorabil'a revolutiune francesca de la an. 1789. a electrisatu pre tote populara lumei; tote se desceptara d'in letargia si pornira cu passi rapedi spre tinent'a destinata genului umanu. Calamitatile evului de mediulocu sunt inse forte numeroase si atátu de fatali, in câtu bietii nefericiti numai cu anevoia si forte raru se potu bucurá de câte una binecuventare provenita din ideile sublime alle numitei revolutiuni. In d'illele nostre vediuramu in partile meridionale alle monarhiei cumu gustá una natiune fruptele osteneleloru salle, vediuramu pre Croati coronandu-si institutetele de invetiamentu prin deschiderea unei universitati in Zagrabia. Tota lumea saltá de bucuria in diu'a cea marétia a natiunei Croate; d'in tote partile lumei accursera deputatiuni, cari espressera salutári ferbinti junei universitati. Monarhia partecipa in numeru forte considerabilu, era cei ce nu potura fi reprezentati salutara prin telegramme entusiastice.

... Dar' in bucuria cea nemarginita a trebuitu d'in nefericire să intre si unu picuru de ura, care considerandu-i originea ne face să sustienemu, că a prefacutu in veninu serbatoarea natiunei croate. La momentu nu s'a observatu nemicu, ma publiculu nece dupa aceea nu a sciutu, de ora-ce press'a monarhiei a tacutu cá piticulu; dar' acumu se aude unu gemetu surdu essindu d'in pieptulu Croatiloru, acumu se vede, ce

rana grea a produsu in natiunea cea fidela a monarhiei vetemarea provenita d'in cauza, că „universitatea d'in Vienna nu a fostu reprezentata la deschiderea universitatii d'in Zagrabia.“

Ce se fia cauza, nu ni o potemu splicá. Să fia provenitu d'in sinulu corpulu profesoralu, nu credemu, de orace universitatea Vindobonei dispune de spirite mari, cari sciut trecutul, cunoscuse prea bine prezentele si cetescu in venitoriu, cu unu cuventu sunt petrunse de missiunea genului umanu, prin urmare nu potu de câtu să salte de bucuria, vediendu, că se immultiescu palestrele museloru, cresce intensitatea luminei si dispare intunereculu fatalu. Pre ici si cole se aude inse vorbindu-se, că asta negligentia si-are isvorulu colu in sferele olimpice, unde nu-i e iertatu ori carui moritoriu să petrunia. Inae bine! De altmintrea credemu, că inteligent'a natiune croata va fi preceptutu acést'a si va fi sciindu chiaru, că in timpulu de asta-di, candu monarhia e numai pentru celle 9 milioane de germani si 4 de magiari, ur'a nationala ajunge si acolo, unde nece că ar' fi iertatu a presuppune. Casuri de aceste inse nu dicuragia pre unu populu, carele numera barbati cá Strossmayr, si carele prin necadiuri nenumurate a sciutu să redice unu institutu atátu de fericitoriu; dar' nece că facu onore acelloru ce le provoca. Fia lucrulu in sine câtu de dorerosu, universitatea d'in Zagrabia va insuflá vietia in natiunea croata si inca in a siá mesura, că mane poimane acea brava natiune va poté rivalisá ca celle allalte popora culte alle lumei — pardon! deca d'icemu si cu poporulu germanu, carele a fostu in stare să fia asiá de crudu.

Din Fundulu regiu.

Tote trei camere alle unei si nedespartitei Ungarie: camera Croatiloru, a Unguriloru si a Sasiloru, sunt intrunite era-si spre a se suatui a supr'a splendidei bunastari a fericitiloru locuitori acoperiti cu petecele stului palliu allu regelui Stefanu.

De celle doue anteriori scrieti Dr. De Red. pre mine me intereseza a trei-a: Diet'a Sasiloru.

Diariete prussiene alle Sasiloru prussaci din Ardealu canta, fresco, imnuri de triumfu la victori'a reportata a supr'a ministrulu Szapary, a supr'a intregi pressa din Ungaria si Ardealu. In butulu totororu incordariloru si incercariloru d'a face ordine si lumina in fundulu regiu, diet'a Sasiloru assiste si cu ea dimpruna anarhia in Prussia ardelenesca. Era Romanii din fundulu regiu, pre langa tota politic'a, portata de capulu lor, separata de a totororu Romaniloru din Ardealu, remasera cu amarulu gustu, allu sferei de miere ce li s'a trassu preste buze. Romanii remasera cu amar'a amagire in dulcele sperantie.

Mundus vult decipi, ergo decipiatur. In acestu periodu reprezentanti fundulu regescu voru avé d'a se occupá numai si numai de cestiunile economice, destulu de importante pentru locuitorii fund. reg. De la deslegarea acestoru cestiuni aterna forte pacea seau lupt'a intre romani si sassi.

Barbatesculu organu allu majoritatii nemascate a sasiloru din Ardealu afirma, că actuala reprezentatiune a fund. reg. nu este neci a legoi, neci a traditiunii legale, ci este a ordinatiunii ministrulu ungurescu. Cu tot acestea „S. D. Tageblatt“ din Sabliu spera, că universitatea natiunii sassesci va possede energi'a d'a in fruntá ori ce calcare de drepturi si privilegie alle aceste universitati, ce temerariulu guverniu ungurescu aru cutediá se comita, si sustiene, că universitatea conformu seculari traditiuni, va continuá a se occupá si de cestiuni politice administrative referitorie la fundulu regiu.

Privilegiat'a exceptiune o sasiloru este dara assecurata si mai departe. Ei potu continuá neconturbati si dupa bunu placulu lor manipulatiunea averei de sute de mii a locuitoriloru fundulu regiu.

Fericirea sasiloru, asta-di nu o conturba dara nimic'a in aparintia de câtu numai amesteculu romaniloru, preponderant'a majoritatea locuitoriloru fundulu regiu. Nu este fromosu, neci cu calle ca la desbatterea asupr'a celloru mai vitale interese proprie 280,000 romani din fund. reg. să fie reprezentati prin dicce deputati, si 140,000 sassi „numai“ prin abia 33! cu atátu mai urritiosu este că aceste venitire de romani pretindu din avere comuna cu viintios'a parte spre ajutorarea instructiunii a industriei si a comerului leru, acestu-a este cuprinsulu si intellusulu siovaitureloru sassesci.

Diariete sassesci sunt pline de indignatiune, că in scaunele Orestia, Sabesiu si Mercuri-a s'au alessu si romani la universitate, inse neci prin minte nu li trece a se mirá, că nemarginit'a iubire de dreptate si ecitate sassesca in celle lalte scaune si orasie unde romanii parte sunt in majoritate, parte in numeru aproape assemene n'a tramissu neci unu deputatu să iee parte la mes'a verde de copita.

Sassii presentiescu, că adi-mane, voru să ajunga si ei la sortea celloru lalte natiuni nemagiare. Ei sunt convinsi, că neci ei nu voru scapá de urmarile tendentieloru guvernilu ungurescu, si din acesta temore ei s'au si resolutu la inceput'a lupta barbatesca contra acestoru incercári de maghiarisare, care lupta d'altmintrea pote sierbi de modelu natiuniloru, cari lupta pentru institutiunile si drepturile lor. (Lupt'a „intra dominum“ este cu multu mai usiora!R.)

Si sassii si romani se appera contra inimiculu comunu, care cu câtu se sente in pusetiune mai desperata, cu atátu mai vehemente isbiri arrunca in celle mai vitale interese alle natiuniloru nemagiare. Inse lupt'a portata de sassi si romani mana in mana, umeru la umeru, ar' poté strivi chiaru desperatele incercári alle unui guvernu ce si-a perdatu capulu. *)

Romanii sunt petrunsi de necesitatea si folosulu acestei lupte solidare, care s'aru si poté efectui, daca sassii ne voru poté convinge (Asta-e ast'a! Red.) prin fapto, că nu sunt, că nu vreu să fie sassii cei vechi urgisiti pentru falsitatea loru proverbiala.....

In siedintiele de pana acum'a s'au facutu verificariile deputatiloru si s'au alessu mai multe comisiuni de câte 5-7 membri, in fia care câte unu deput. romanu, cari se usiorede lucrarea universitatii. In dillele aceste se voru incepe desbatterile meritorie, cari le vomu inoci cu cuviintios'a attentione.

Multe din obiectele, ce se voru pertractá toemai in acestu periodu allu universitatii, sunt d'o natura, la a caroru desbattere vomu poté conosec câtu de bine intentionile si tendintiele fára reserva alle sasiloru facia de binele, de interesele romaniloru din fundulu regiu, ceea ce apoi negressitu ni pote sierbi de cinosura pentru posetiunea nostra ulterioara in lupt'a cu sassi seau contra lor.

Deputatii romani la universitate sunt d'in scaunulu Orestia: DD. Orbonasiu si Claudiu Vladu, din Orasiu: E. Nagy si Dr. Avr. Tincu, cesti d'in urma alessi conformu pactulu inchiatiatu intre unguri si romani, care pactu s'a nascutu d'in infidelitatea unguuriloru, dupa cum dice francasonulu popa sassescu d'in Orestia, Dr. Wil. Schuster, correspondentele diariulu „S. D. Tageblatt.“ D. Schuster adeca, ajutatu prin arcivariulu magistratuale sassu, a publicatu unu documentu d'in seclulu allu 17, in care stá negru pre albu, că botranii sassi si unguri ai orasiulu Orestia s'au legatu, au facutu solemn u pactu, intre ei si pentru urmatorii lor, la actiunile

*) Actiunea unita a Rioru si Sasiloru d'in Transilvania ar fi punctulu lui Archimede, d'in care politic'a maghiara s'ar poté redicá d'in titine dar cu tote aceste noi nu vomu consiliá neci odata pre Romanii d'in Transilv. a se uní in actiune politica cu unu poporu pururea perfidu. Assemene unire ar fi numai spre folosulu Sasiloru era pentru Romani ar deveni funesta. Să nu uitamu istoria, care ni dá pretioase invetiature.

Red.

loru publice **) Eruditul Schuster aru face bune sierbitie istoriei patriotece prin continuarea de astufelii de publicatiuni si revelatiuni. —

Din scaunulu Sabesiului sunt. DD. Iac. Bolog'a si Dr. Pecurariu din orasiu ambii protopopi romani: DD. Ioanne Deacu si Ioanne Tipeiu. D'in scaun. Mercuri: DD. E. Macellariu si I. Hanea, protop. Oppidulu alesse unu sassu.

Atati-a-su deputatii romani, barbati, cari de repetite-ori au lnatu parte la affairile universitatii, si de la cari potemu spera, ca voru reprezenta deplinu interesele romanilor d'in fund. reg. cu atatu mai vertosu, ca toti acesti barbati sunt d'o colore si politica si nationala, ceea ce va face usiora lupta solidara si unisona facia de majoritatea sassiloru, versata in intrige si dressata in disciplina.

Tribunulu.

Reflessiuni *)

la pronunciamentu publicatu de ctii Dominicu Teleki, Géza Kemény si bar. Desideriu Bányffy, din incredintiarca conferintiei tienute in Clusiu, in objectulu censului ardeleanu.

O parte a possessoriloru de pamentu din Transilvani'a, intielegundu aristocrati'a ardeleni, a tienutu conferintia la Clusiu, in objectulu censului de alegere susternutu de ministrulu de interne ctele Szapary si primitu acu de doue ori in cas'a reprezentantiloru. Domnii adunati, cari abie facu 1/4% din totalitatea alegatoriloru ardeleni, au decisu, se desaprobe procederea majoritateri casei representantiloru, si cu deosebire a deputatiloru ardeleni, cari, in mare parte, si-ar' fi uitatu de chiamarea lor; era ministrulu de interne, ctluu Juliu Szapary se-i dea votu de ne'credere.

Totu alegatoriulu are dreptulu se dea, in numele seu, deputatulu pre care l'a alesu, pre care l'a onoratu cu increderea sa, votu de incredere seu de ne'credere; totu cetatienulu patriei are dreptulu d'a apretia faptele ministrului respunsabile, si daca acele suntu contrarie convictiunei sale, a le condemna, — negamu inse resolutu, ca cati-va magnati ar' ave dreptulu a da declaratiuni, in cutare objectu, in numele ungurimei ardeleni si a areta legea electorale — susternuta de ministru si primita acu de doue ori in cas'a reprezentantiloru — intr'o facia, ca si candu ungurimea ardeleni ar' fi revoltata in contra-i; negamu, ca magnatii ardeleni ar' ave dreptulu, si ca ar' fi justu a striga in

*) Aceste „Refless.“ le publicassem in diuariile mag. „Hon“ si „Egyetértés“ (d'in cari se republicara in mai multe diuarii ung.), erau menite pentru publiculu cetitoriu ungur., ca se vedea magiarii cei ne-preoccupati de patime, catu sunt de false assertiunile trifoiului boierescu si eu nu aveam de cugetu a le publica in diuariulu meu; inse fiindu ca Red. „Alb.“ in Nr. de Domin. tr. luã cu „multa placere“ — precum dice — cunoscentia despre cuprinsulu lor, le dau in traductiunea, pentru ca se le cunosca si on. cet. ai „Fed.“ — Multumindu Redactiunei „Alb.“ pentru ca au luat cunoscentia, i facu totodata contra-reflessiunea (la celle ce dice ea in fine articulasului seu): ca adica, noi deputatii rom. nat. am aperatu mai de multe ori drepturile magiariloru insi-si, ba chiaru dupa conclusulu clubului dep. nat. si d'in insarcinarea, adeca in numele acellui clubu, avussem chiaru onorea de a appera dreptulu cardinalu allu Ungariei d'ã votã in toti anii contingentulu de ostasi, etc. prin urmare „omulu“ de la „Alb.“ candu pare a face imputari: ca de ce appera unu romanu drepturile ungurilor? vorbesce numai patim'a d'in inim'a „omului“ lipsindu-i, afara de ecitate, inca si memoria. — De altminteru eu atunci si acum am aperatu drepturile poporului in genere; dara de asiu fi aperatu chiaru si numai dreptulu poporului magiaru, — vedindu-lu lovit de boieri, insi-si magiari, — este merit precum este merit demnu de recunoscentia candu DD. Mociari, Irani mai adese ori, si Col. Tis'a cate odata, appera pre nationalitati in contra egoismului feudalistoru mag. In fine observu, ca voiu appera cu modestele melle poteru pre ori care poporu d'in patria, a fara de cellu d'in semint'a lui Iud'a, pre acestu-a lu lassu se-lu appere cei d'in neamulu lui.

A. R.

**) Ecce cum se adeveresce ceea ce observaramu mai susu. Red.

lumea larga ca legea electorale este periculosa pentru ungurimea ardeleni. Modificatiunea casei magnatiloru este in favorulu catoru-va magnati, cari-precum se amenti abie facu 1/4% a alegatoriloru, si a catoru-va usurari, cari elocandu-si capitalulu de 100 fl. pre 100,120% devinu si prin acest'a alegatori; dara despoia de dreptulu de alegere pre acei cam la 200,000 de unguri nenobili locuitori in comunele mice si mari si era-si vr'o 250,00 de secui neliberi, allu caroru venitu annuale dupa pamentu nu ajunge la sum. de 64 fl. 62 cr. v. a.; era pentru venitoriu trazeza atatu de itregu pre ungurimea si pre secuii liberi cari n'au venituulu annuale de 64 fl. 62 cr. Cãtu este de mare numerulu acestoru-a se vede din conspectulu IV susternutu de ministru, dupa care in scaunulu Ciucului in locu de 15,000 de alegatori voru fi numai 784, in Treiscaune in locu de 11.418 numai 2657, in scaunulu Muresiului in locu de 11.047 numai 1547, in Scaunulu Odorheiului in locu de 15.001 numai 1354 si in scaunulu Ariasiului in locu de 2964 numai 492 de alegatori.

Acosti-a trebuie conchiamati la conferintia si acesti-a de siguru nu voru desaproba, ci din contra voru da votu de incredere deputatiloru, cari au primitu proiectulu ministrului. Ungurimea locuitoria in comunele mice si mari trebuie intrebata, si acea de buna sema va da votu de incredere ministrului, pentru ca prin proiectulu seu o scutesce in catu-va de tutoratulu aristocratiei, care in timpu de secle n'a fostu spre binele ci spre daun'a ungurimei ardeleni; ca-ci crediendu-se creata din materia mai buna s'a deslipitu cu totulu de ea; — acei-a, da voru spune, ca pronunciamentulu din Clusiu nu s'a facutu in interessulu ungurimei ardeleni, ci in allu catoru-va familie de boieri, cari precum in trecutulu asiã si in venitoriu, aperearea interesselorunguresci o folosescu numai de scara pentru a se inaltã pre sene, fara de a potã face sfara'n tierra cu altu merit, a fara de nascerea lor!

Alexandru Romanu,
dep. dietale si sociu de principiu.

Romani din Austro-Ungaria.

Si Soc. lit. „Romani'a juna.“

Fortes creantur fortibus et bonis
Horatius.

An. 1848. a fostu pentru natiunea rom. acellu momentu fericitoriu, in carele se farimara catenele celle ruginite alle tiranniei era sorele cellu binefacitoriu allu libertatii sparse obscurantismulu si desceptã din lertargia unu populu, carele gemu mai multu ca unu milleniu, dar' fora vin'a sa.

Pre cumu radiele celle puternice de prima vera sedescu prin valli si campie mii de floricele, si provedu cu haine serbatoresci si pre cei mai betrani copii ai pamentului — pre stegiaru ce paru a-si baste jocu de secle; chiaru astu-feliu se ivira atunci si pre orizontele tierreloru romane multime de floricele, care tote promitteau balsame pentru crudele rane alle mamei ve uvite, era betranii cei brumati de numerulu anniloru capetara vietia si toti intinerira. Atunci incepu a respira mai liberu tota romanimea, atunci numai incepu si dins'a se passiesca energicu pre callea cea fericitoria.

Abia unu patrariu de seclu intrã de atunci in nemarginita resiedintia a eternitatii, si natiunea romana scapata in catu-va de vampiri acumu siede la mes'a cea pregatita pentru totu genulu omenescu; dens'a face servitiu nespuse pentru sustinerea diforteloru staturu despotice, fara ca se guste pentru aceea din binecuvantarile ce le impartiescu acelle staturi, si totu odata contribuiesce si pentru subsistentia sa propria mai multu de catu contribuiescu pentru sine poporale favorite de despoti. Si ore de unde atãta potere, de unde atãta onerã? — Se pare ca natura a favoritu pre natiunea romana mai multu ca pre ori care alt'a, indiestrandu-o cu calitati exceptionali, ca-ce dupa atate catastrofe totu nu si-a plecatu fruntea, si acumu devenindu numai ce-va-si mai libera face minuni cu activitatea sa. Se nu me acuse nimene de optimistu, ci mai antaniu se caute la rezultatele acestai patrariu de seclu, si judecandu imparzialu va

sustienã insu-si assertiunea de mai susu. Tacu de frãtii din Romani'a libera, a caroru intieptiunea de securu va face, ca sorele cellu maiestosu se-si vorse radiele binefacitorie preste tote tierrele romane; me marginescu numai la romanii din nefericit'a monarchia Austro-Ungara. Spiritulu cellu potinte allu seclului XIX. i-a cuceritu pr. toti. Ce e dreptu cercurile de activitate li sunt forte marginite, dara rezultatele osteneleloru culmineza numai intru latirea luminei. Am auditu pre multi afirmandu, ca passulu romaniloru d'in Austro-Ungaria e forte gressitu si nu pote se aiba altu rezultatu de catu desnationalizarea. Pessimistii acesti-a sunt forte de compatimitu, ca-ci ochiulu ori si carui moritoriu — afora de allu lor se pace numai pre rezultate imbuccurorie. Asiã cautandu la Transilvani'a cea de atate ori junghiatã — si totu de atate ori inviata d'in cenusi'a sa propria, — anima fia carui-a trebuie se salte de buccuria, aflandu atate institute salutarie, redicate numai d'in sudorea bietulu romanu si atate fundatiuni, care implu de teneri universitatile Europei; se privimu apoi la Bucovin'a cea taiata d'in costele Moldovei seu chiaru la Timisian'a si Crisian'a celle inghitite de furi'a magiara, si situatiunea spirituala ni va premitte multu. Contribuirielle celle enorme in bani si sange pentru statu nu descurageza pre unu populu, a carui frunte a nimicitu legione de tempeste, ca-ce ellu prevede in venitoriu, si scie ce sorte lu-accepta; d'in contra lu-impintenescu, si mai tare, ca se-si armeze spiritulu, carele singuru va avã de acumu se lupte pentru essistentia poporeloru; altu cumu e si lege a naturei ca actiunea si reactiunea se stee porurea in ecilibriu, de unde apoi firescu, crescundu un'a, trebuie se cresca si cea-lalta.

Inainte dar' cu curagiu de leu natiune desconsiderata pana acumu! Inainte, ca-ce rezultatele faptelorulle, realizate din alle talle, voru domoli si pre daumanii toi cei mai inversunati, si-ti voru storce de la ei respectulu cuve itu! Deterintia ta principala e se grigesci d'i si nopte de fiii tui, pre cari i-tramiti in lume se-si armeze spiritulu si astu-felu apoi la timpulu seu se-ti produca onore, ca-ce in manile loru jace venitoriulu teu; ei seiu prea bine, ce sarcina grea au pre umeri, si voru si sef odata se o porte cu demnitate, ca-ce intrebuintieza tote mediele, cari li-favorescu cultura spiritului in tote directiunile. Din cauza ca nu possiedemu institute mai innalto, se pare ca e amenintata desvoltarea mai departe a tenerimeii academice pre campulu literaturii nationali. Tenerimea inse a prevediutu reulu acestu-a, si ca remediu ea s'a intrunitu si a formatu mai pre totu loculu societati, alle caroru scopu e perfectiunarea in literatur'a nationala mai antaniu si apoi ajutoriulu reciprocu materialu. Natiunea a salutatu cu entusiasmu passulu acestu-a allu filorusei si dupa poteru s'a si nesuitu a li da mana de ajutoriu, deci pote se si pretindia de la societatile loru rezultate imbuccurorie. Cu permissiunea onorab. Red. presentezu aici unu rezultatu placutu de la societatea lit. „Romani'a juna“ d'in locu. Acesta societate e foculariulu toturu Romaniloru d'in Vienn'a; studentii sunt membri ordinari si extra-ordinari, era cei-allati ajutori, cu unu ouventu „Romani'a juna“ unesce inimele toturoru cu legatur'a fratietatii. Comitetalu, ca si alta data va sci reportã si in annulu acestu-a rezultate societatii din annulu espiratu, cari sunt in adeveru frumose, cu inse voiu se reportezu despre unu singuru actu solemn, despre adunarea generala, care s'a tienutu la 24 Nov. st. n. in localitatile societatei de musica.

La 7 ore ser'a, candu intrai in sala decorata cu elegantia, multimea teneriloru — la 70. insi — dispusetiunea loru si arangementulu salei — tote mi-spuneau, ca adunarea generala va forma unu momentu festivu pentru societate. Zelozulu presiedinte allu societatii dlu Pamfilu Danu deschide siedinti'a cu unu ouventu scurtu dar meduosu, prin care arreta insemnetatea societatei si specialu a adunarei gen. saluta pre membri si annuncia ordinea de di; dar' intru acoste adunarea intreaga deveni in mirsicare, ca-ce ecce sosescu venerabilele pa-

tronesse alle balului romanu din Vienn'a. Domnele Matilda Dumba si Maria Filisiana, caroru-a adunarea lisi adduce entusiastece „se traiesca.“ — Insuffitirea cresce din ce in ce, ca-ce epetii de sessulu frumosu se imultiescu: In'a Ermina Maniu cu amabila sora dsioia Blanca Haica, dn'a Ionescu d'in Ardu, dn'a Alchozu in Romani'a si dn'a Wimmer d'in Vienn'a fericitara adunarea presentia lor. Insemnetatea adunarei camina, candu dlu Mussafia profesorulu limbelle romane la universitate de sci aparu in mediloculu nostru, candu scator imperiali dnii dr. Tomasciucu si Reuei ni fecera onorea. Cu multa pace veduramu intre ospeti pre dlu professu chemia de la acadami'a de comerciu Nicol Teclu, pre dlu dr. Aureliu Murescu secretariulu agentiei romane dlu Florea si pre multu simpaticii nostri confratii liani reprezentati prin presiedintele si secretariulu societatei lor. Acesta cunã splendida de ospeti a potentiatu forte in semnetatea adunarei general; a fostu de si detorintia nostra, se lucrãmu ca publiculu se ni pastreze suveniru placuta.

Bravulu nostru presiedinte a seditu animele ospetiloru suveniru de totu placu la ceea ce l'au ajutatulu multu zelulu comitetulu, gentilitatea confratiloru DDlor Popu, Hozanu, Neagoe si Ciuru precumu si portarea cea esemplara a totoru membriloru. — Dupa ce adunarea generala si-fini affacerile, la alle caroru discussiuni ospetii — si cu deosebire dlu Musafia fura forte atenti; in onorea dillei a ospetiloru se essecuta programm'a aici allaturata, din carea cu multa placere a centuãmu, ca eroii dillei au fostu dn'a Ionescu si dlu G. Baiulescu, prim'a prevocea sa sonora si incantatoria era allu de loa prin desteritatea artei, carea e confesozã cu atãta successu si zelu. Simpatiu voce a dlui Dr. Hozanu si virtuositatea pianoforte a dlui Ciuru nu lassaru nemide doritu. Preste totu programm'a a fost essecutata cu unu successu, care si-bu jocu de orice incercare a condeului.

Cam pre la 12 ore ne despartiramu multumiti.

Acest'a dle Red. e unu momentu fericitoriu pentru tenerimea d'in Vienn'a, si pentru natiune imbuccurorie. Dee certu ca armonia, carea pana acumu facu terime de aici atãta onore, se-si estina aripele sale si in venitoriu preste societate „Romani'a Juna,“ si asta-felu natiunea capete d'in membrii ei numai patrioi bati si pilastri neclintiti! (Fia, fia! Red.)

Vienn'a, 26. Novembre, st. n. 1874.

Unu membru allu societatei.

Programm'a (partii sociale la adunarea gener. a societatii) „Romani'a Juna.“

1. Scheletti. Dedicatiune Domnei R. cantu cu acompaniamentu pre pianu-forte essecutatu de Dr. med. Hosanu si Drd. Ciuru.

2. Bériot: D'in concertulu II., essec. violina de stud. med. D. Baiulescu, acomp. pre pianoforte.

3. Declamatiune tienuta de Drd. Cocinchi.

4. Paladithe: Mandolinata, cantu ac mp. pre pianoforte, essec. de Domn. Ionescu si Drd. med. Ciuru.

5. Wiest: Fantasia nationale, essec. violina de stud. med. G. Baiulescu, acomp. pre pianoforte.

6. Florescu: Stellutia cantu cu acomp. pre pianu forte, essec. de Dr. med. Hosanu si Drd. med. Ciuru.

Sioncut'a-Mare, Nov. 1874.

Comunitatea besericesca gr. cat. d'in nostru oppidu neci dupa mai multe reclamatuni adressate episcopiei n'au potutu norocirea de a vedã socotelele despre besericea, subscrisulu veniu acum a redamã in publicitate, ca D. protopopu si ratorulu besericea resp. se deo ratiocinã despre administrarea baniloru, ca se se

Continuare pre pag. 605.

plementu la nr. 79 allu „Federat.“
cursulu an. 1874.

la avere possede beseric'a si de câtu calu pote dispune, pentru că ar fi timpica Sioncutanii să se cugete a-si zidi berică nouă, că-ci cea veche de lemnu dăta in tempulu servitatiei, este spre rusia poporenilor si a mai marilor săi, neinpendu pre toti credintiosii ei, in dille de batori mari, parte mare sunt siliti e sta fara, pre sub paratii besericeii sub timulu liturgiei. — Rusinati-ve Sioncutaneri! privindu la sinagog'a evreesca ce e cu fala aredicata, — spre batujocur'a stra — d'in sudorea poporului romanescu. Aceste cuvinte le adresezu câtra fratii Sioncutani ca să se îndemne la lucru că aducandu-si a minte de Ddieu, cu ajutorulu acestui-a să se unesca in cugete, semtiri si să misce tote petrele pentru dicarea edificiiului santu intru laud'a Cescului Parinte si onorea loru propria.

Traianu Sioncuteanu

VARIETATI.

(† Fridericu Kaiser.) In 13. Nov. moritu la Vienn'a in etate de 57 anni, Kaiser, autoru dramaticu de mare me. Ellu a scrisu preste 120 piese. Celle populare sunt: Frau Wirthin (D-na pataressa). Mönch und Soldat (Căgaru si ostasiu.) etc. Este de insemnatu celebrulu scrietoriu mori in cea mai saracia si că in ultimele ore alle vicisalle au fostu adapatu cu fiere de câtra înduratu propriatariu allu casei, unde e modest'a locuintia. Adica nepotendu d' chiri'a casei pre cartalulu pres. au fu maltratatu intru atât'a, in câtu de si naru pre patu au fugitu de groz'a proprietariului, care voniă mereu a-lu superă, candu-si adapostu intr'o cafenea de unde ossi pana candu copiii săi adunara cerdu banii de chiria. Atunci se intorse in vinti'a sa — spre a muri, in sinulu dui-salle familie. — Indurarea prinse pre ni numai dupa moartea lui si adunandu-bani se fece unu fondu pentru a se da siune veduvei.

(Insula ce innota) In Statulu Massachusetts (Statele-Unite), apropo de Windon, inverdiesce in acestu momentu o sala care la Main trecut se pusses deata in circulatiune si inaintă de doue zile spre Nordu, apoi se intorse la punctu seu de plecare si la câtu-va timpu sa aceea intreprinse era-si o mica cultria spre Nordu. Acosta insula consiste intr'o legatura de pamentu acoperita cu si plantata cu 400 arbori, a caroru inime varieza intre 5--25 petiore.

(Una fabula de Laboulaye.) In vremea deodiniara, s'affă intr'unu satu din Island'a unu popa care scieă pesce că unu pesce. Intr'o di, addudu-i-se unu copilu de currendu nascutu să-lu boteze, in locu d'a se uită in carnepă se spuna pre din-afara formul'a precisarei. (blastomului.)

— Abi, abi, male spirite!
Dara, uccida-lu crucea, care a nasco-grammaticale, nu prè eră dispusu să esse a fi gonitu printr'unu solecismu.

— Pessime grammaticale! strigă dinsulu marea groza a celloru de facia.

Pop'a, semtindu că grossisse latinesc'a mandu-si anim'a in dinti, disse cu voce curatōria:

— Abi, male spiritulu!

La acest'a, diavolulu, carui-a nu tre-să se i-se gasesca vina, respunse:

— Male prius: nunc pejus!

Preotulu furiosu reincepă atunci:

— Abi male spiritus!

— Sic debuisti dicere prius, respunse cartalulu si essă in linisce.

(„Rom.“)

Unu posnasiu si-perdusse, din caus'a bole grolle, mai totu pèrulu. Dupa ce sanetosă, scrisse unui amicu: Morteau,

diceă ellu, eră câtu p'aci să me iee dechica dara remase cu peruc'a in mana.

— N'ai facutu inca nemica pentru posteritate, diceă cine-va câtra unu literatu.

Hei! Domne, esclamă acestu-a; dara posteritatea facut'a ea ôre ce-va pentru mine?

* * Unu domnu, vediendu trecandu pre mediculu seu se ascunse spre a nu fi vedutu. Intrebându-lu cine-va de caus'a acestei portari, ellu respunse:

Mi-e rusine de ellu, n'amu fostu de atât'a timpu bolnavu.....

(„Calindariu Amus.“)

(Anghin'a d'iferite) Acesta bola cumpli a incepusse a seceră la copii in districtulu Nasaudulu încâtu pentru a se impedece latirea ei se curmasse si prelectiunile la scole. Anunciulu directiunei scol. publicatu pentru reinceperea cursulu de invetiatura, este unu semnu imbucuratori că bol'a cu incetatu seu cellu pucinu au perdutu d'in violentia sa. — In comunitatea Nakofalva (Toront) au grassatu cu aceea-si furia secerandu pre fia care di câte 2—3 copii. Se dă cu socotela că marea mortalitate provine si d'in caus'a că la inceputu se dă pucina attentione acestei bole, care numai prin remedie grabnice intrebuintate de timpuriu se pote inlatură.

(Multiemita publica.) Subsemnatulu aduce cea mai caldurosa multiemita Pr. Onlui D. Ioane Silasi Protop. Buzoi, precumu si prea demnului seu fiu Pr. On. D. Alexandru Silasi, Protop. Bistritii in Transilv. pentru succursulu morale si materiale ce i-lu prestara „larg'a manu“ cu multa bunavointia intre impriguaru pentru d'insulu destallu de critice. — Bud'a-Pest'a 17 Novembre, 1874. — Unu cive academicu.

(Rogare!) Subscriissulu recercatu d'in partea mai multoru domni invetiatori, barbati de scola si librari, amu tramissu a „Conto“ mai multe esemplare d'in: „Tablelle de pariete cu tipuri colorite“, „Geografia regatului Ungaria“ acaroru pretiu nice dupa espirarea unui annu de dille nu l'amu primitu, pentru aceea dara sunt rogati si provocati toti acei domni, cari mi sunt datori cu pretiulu cârtiloru susmemorate, că cellu multa pana la 15. Decembre a. c. să se refuesca datoriele, că-ci la din contra me voui adă in acea neplacuta pusetiune, că voui fi silitu a intrebuintă alte mediulôce pentru incassarea acelloru bani. — In fine atragu attentione Dloru invetiatori si eforieloru scol. că de la subscriissulu se potu prenumeră: 1. Tablelle de pariete cu tipuri colorite si „Indreptariu pentru doctenti“ cu 4 fl. Pretiulu de bolta este 4 fl. 50 cr. 2. „Geografia regatului Ung.“ 30 cr. Pretiulu de bolta 36 cr. 3. „Fisic'a“ pentru scolele poporale cu figurele necessario 25 cr. Pretiulu de bolta 30 cr. NB. Fisic'a se pote prenumeră totu cu 25. cr. v. a. si dea dreptulu de la Ioanu Gamanu tipografu in Clusiu-Kolozsvár. — Lapsiu-ung. la 19 Nov. 1774. Demetriu Varn'a v. protop si Insp. scol.

(Scaunulu episcopale d'in Logosiu) care de unu annu de dille este vacante, se va plini in scurtu. Credemu a fi bine informati annunciandu că Dl dr. Victoru Mihali, secret. Melrop. in Blasiu este designatu de fitoriu eppu allu diecesei gr. cat. de Logosiu si că actele relative s'au tramissu la nunciatur'a apost. de Vienn'a spre a fi inaintate la Rom'a. — Impartesimu cu reserva scirea, fara temere insă, că urmările ne ar desminti.

(Apellu) veteranulu adv. Dl. I. Arcosiu si Dl. G. Dogariu, assess. consist. in Aradu luara laudabil'a initiativa spre a se face collecta pentru platirea mulctei (globei) pecuniarie, dictate Dlui F. H. Logosiu, de curtea juratiloru in processulu de pressa intentatu de Fr. Koos, invitandu publiculu rom. la contribuere spre ajutorarea materiale a condamnatulu inca si de la recusivitate. Cu placere l'amu cunoscintia despre invitatiunea Aradana, recumendandu on. loru cetititori ai „Fed.“ caus'a zelosulu june rom. Mulct'a nu e mare si cu tote calami-

tatite situatiunei nostre mater. lesne de implinito. — Bani a se tramitte la DDi numitil mai susu, in Aradu.

(Junimea romana din gimnasiulu r. c. din Clusiu) s'a constituitu intr'o societate de lectura sub presidiulu protopopulu Gavrilu Popu Vice-presiedinte s'a alesu Vasiliu Filipu studentu de clas'a VIII; notariu Aureliu Orianu; cassariu Teodoru Mihali, ambii stud. de clas'a VII; bibliotecariu Vasiliu Pavelu, stud. de clas'a VI. Societatea are si o fôia intitulata „Speranti'a“, care sub redactiunea lui Petru Dulfu, stud. de clas'a VII, compusa din opurile mai reusite ale membriloru, ese in tóta septeman'a odata, si se cetosce in siëndintiele ordinare ale Societăti.

(Societatea de lectura) a tinerimei studiöse in Beisuiu s'a constituitu la 1 nov. astu-felu: conducatori profesori Vasiliu Lesianu, notariu alu corespundintieloru Andreiu Cighi, notariu alu siëndintieloru Gavrilu Bocosiu, cassariu Georgiu Jeromescu, bibliotecariu Filipu Leuca.

(„Sentinel'a Romana.“) adica societatea de lectura a junimei studiöse romane in Gratiu s'a constituitu astu-felu: presiedinte Iulianu Filipescu, vicepresiedinte I. N. Ciuceanu, secretariu Ioanu Panea, cassariu G. A. Orescu.

Bibliografia.

Fiindu-că in urm'a incercariloru melle literarie de mai nainte sum oblegatu veneratulu publicu cu retiparirea tomului I. allu cuventariloru melle besericesci, m'am resolvatu a impreună tomulu cuventariloru funebrale cu editiunea II. a tomului I. — tiparindu aceste doue opurile successive unulu dupa altulu.

Contandu asiă dara pre bunavointia veneratulu cleru romanu, — deschidu prenumeratiune la opurile aci successive indegetate:

1. „Cuventari besericesci (acomodate pentru ori ce tempu“) tomulu I. editiunea II. correctata si amplificata.

2. „Cuventari funebrale seu la morti“ prelucrate dupa temele celle mai alesse si mai aplicabili cu respectu la differentele stăti si călli alle vietiei omenesce.

Ambe opusioarele acestea se voru estende câte la unu tomu separatu de 10—12 colle tiparite in optavu mare si papiru mai finu de câtu in opurile de pana acum'a, — si se voru pune suptu tipariu indata ce concursulu prenumerantiloru va fi in stare de a supportă sposesse tipariului.

Pretiulu prenumeratiunei pentru tomulu (Nru I.) va fi numai 1 fl. v. a; era pentru tomulu cuventariloru funebrale (Nru 2.) va fi 1 fl. 50 cr. v. a; cari voru a prenumeră pre ambe tomurile de-odata, voru poté capetă ambele cu 2 fl. 20 cr. v. a.

DD. preuti, cari au prenumeratu, pana acum'a la editiunea II. a tomului I, — considerandu-se de prenumeranti numai la tomulu acestu-a, voru avé bunetatea a inscintia deca voiescu să aiba si tomulu cuventariloru funebrale, si in casulu acestu-a voru poté primi ambe tomurile cu pretiulu de 2 fl. 20 cr. v. a.

Trametera pretiulu de prenumeratiune a se tramete ori in aiuto, de-odata cu coll'a de prenumer. ori numai la primirea cartiloru.

Collectantiloru de la 10 esempl. ori din care tomu voui gratifică cu unulu rabatu. — Bani a se tramitte la subs rissulu in Ghierl'a (Szamosujvár in Transilvania) cellu multu pana la finea lui Ianuariu, 1875.

Ambe tomurile voru essă de suptu prelu cellu multu pana la capetulu lui Aprile, 1875.

Cu asta ocaasiune am onore a incunoscintia că din tom. II. allu cuventariloru besericesci tiparite in an. cur. mai stau la dispusetiune că la 200 de esempl. si rogu totu de-odata pre demni cari sunt in restantia nu numai cu pretiulu tomului II ci inca si allu cellui I. se bine-voiesca cellu pucinu cu finea annulu curr. a-mi tramete sumu'a restaute si inca cu atâtu mai vertosu, că sposesse de tipar. alle tom. II. nu sunt inca solvite, era pentru tom. I.

edit I. am. de a face ratiociniu in foile publice, fiindu destinatu diumetate din venitululu curatu pentru „fondulu academiei rom. de drepturi.“

Ioanne P. Papiu,
Spiritu. la instit. de corr. reg. trans. si asses. consis.

Sciri electrice.

Vienn'a 28 Nov. Conferinti'a deputatiloru in cestiunea politiceii guvernulu relativu la călile ferrate este fissata definitivu pre dominec'a viit. (ad. pre 29 Nov.)

Constituirea unui nou clubu de deputati credintiosi constitutiunei sub numirea de „clubu allu independentiloru“ s'au iniatiu de câtra membrii Carinthiani, Tiroleni, Boemi si Moravi ai clubulu progressistu si de câtra membrii clubulu stangei: in capulu loru stau doctorii Russu si Sturm. — Ministrii desmintu in cercurile deputatiloru faim'a despre inchiderea sesiunii in Februaru; inchiderea nu se va face inante de Martiu.

Bucuresci, 27. Novb. Camer'a se deschise asta-di prin cuventulu de tronulu allu Principelui, care esprime multumirea sa a supr'a bunei intiellegeri ce esiste de mai multi anni intre guvernu si reprezentantii poporulu, precum si asupr'a buneloru relationi cu poterile straine, cari bune relationi sunt urmarea politiceii basate pre tractate si respectarea drepturiloru; Cuventulu de tronulu annuncia mai multe proiecte de legi, intre cari: legea de recrutare, legea montana (de mine) l. silvanala si de instructiune, apoi esprime speranti'a că camer'a va sprigina guvernulu pre callea inceputa a progressulu.

„Albina“

Institutu de creditu si de economie in Sabiu.

Primesce depuneri de capitale spre fructificare:

a) pre langa annunciarea ridicarii in sensulu statuteloru, cu 6% interesse;

b) sub conditiune, d'a se annunciă institutulu ridicarea depunerii la trei lune inainte, cu 6½% interesse.

c) sub conditiune, d'a se annunciă institutulu ridicarea depunerii la siesses lune inainte cu 7% interesse.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se declară in diu'a depunerii; că-ci altu-cum inlocarea se va privi ca urmata sub conditiunea a).

Interessele incepu cu diu'a, care urmăza dupa diu'a depunerii si inceta cu diu'a premergatori dillei, in care se ridica depunerea, cu acellu adassu inse, că numai de la acelle capitale se dau interesse, cari stau depuse la institutu cellu pucinu 15 dille.

Depunerile tramisse prin posta se resolvu totu deaun'a in diu'a primirei prin spedarea libellulu la adress'a deponentulu.

Sabiu, 25. Novembre, 1874.

(1—4) Directiunea institutulu.

Burs'a de Vienn'a, 27 Nov. 1874.

Metallice 5%	69.85
Imprumutulu nat. 5%	74.45
Sorti din 1860	109.02
Actiunile bancoi	997.—
Actiunile instit. de creditu	233.75
Obligatiuni rurale ung.	78.10
„ „ Temisiane	77.25
„ „ Transilvane	74.—
„ „ Croato-slav.	79.—
Londonu	110.55
Argintu	105.25
Galbenu	5.24
Napoleond'or	8.90

ALESSANDRU ROMANU

Propriet. ed't. si red. respundiet.

